

Anonimizirana različica

Prevod

C-522/22 – 1

Zadeva C-522/22

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

4. avgust 2022

Predložitveno sodišče:

Landgericht Frankfurt am Main (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

17. junij 2022

Tožeča stranka:

GE

Tožena stranka:

British Airways Plc

Landgericht Frankfurt am Main (deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija)
[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

Sklep

V sporu

GE, [...] (ni prevedeno) Berlin,

tožeča stranka

[...] (ni prevedeno)

proti

British Airways Plc [...] (ni prevedeno), [...] (ni prevedeno) Frankfurt na Majni,

tožena stranka

[...] (ni prevedeno)

je 24. civilni senat Landgericht Frankfurt am Main (deželno sodišče v Frankfurtu na Majni) [...] (ni prevedeno)

sklenil:

I. Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) se na podlagi člena 267, drugi odstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je bila nazadnje spremenjena s členom 2 Sklepa Evropskega sveta 2012/419/EU z dne 11. julija 2012 (UL L 204, str. 131), zaradi razlage prava Unije v predhodno odločanje predložijo ta vprašanja:

1. Ali je treba člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (Uredba o pravicah letalskih potnikov) razlagati tako, da potnik, ki je let delno plačal s potovalnimi miljami, od dejanskega letalskega prevoznika, ki ni njegov sopogodbenuk, v tem delu lahko zahteva vračilo (le) v potovalnih miljah?

2. Če bo Sodišče na prvo vprašanje odgovorilo pritrdilno:

Ali Uredba o pravicah letalskih potnikov nasprotuje nacionalni določbi, v skladu s katero se v primeru neizpolnitve vračila v obliki potovalnih milj v nasprotju z ustrezno obveznostjo iz člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov od dejanskega letalskega prevoznika lahko zahteva plačilo odškodnine namesto izpolnitve ali pa je potnik vezan na svojo prvotno zahtevo glede vračila v potovalnih miljah?

3. Če bo Sodišče na prvo vprašanje odgovorilo nikalno:

Ali je treba člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov v primeru, da lahko potnik zahteva vračilo tudi v denarju oziroma da prejme vračilo v denarju, razlagati tako, da potnik kot ceno vozovnice, po kateri je bila kupljena, od dejanskega letalskega prevoznika prejme znesek v denarju, ki bi potniku omogočal, da brez koriščenja potovalnih milj, pod pogojem, da so na voljo prosti sedeži, plača spremembo poti pod primerljivimi pogoji prevoza v njegov končni namembni kraj takoj, ko je mogoče, ali pozneje, ko potniku ustreza?

II. Postopek se prekine.

Obrazložitev:**I.**

Dejansko stanje spora je tako:

Tožeča stranka je 27. 12. 2020 pri letalskem prevozniku Iberia [...] (ni prevedeno) v okviru enotne rezervacije rezervirala leta od Frankfurta na Majni prek Londona v Čikago (ZDA). Tožena stranka naj bi opravila tako let BA901 iz Frankfurta na Majni do Londona dne 4. 3. 2021 v poslovnem razredu, kot tudi naslednji let BA295 istega dne iz Londona v Čikago v prvem razredu.

Tožeča stranka je pri plačilu letov letalskemu prevozniku Iberia koristila 75.750 potovalnih milj v okviru programa bonusov letalskega prevoznika Iberia (t. i. Avios), ki jih je imela na svoji kartici Iberia za pogoste potnike, in poleg tega doplačala še znesek v višini 363,90 EUR. Točke Avios je tožeča stranka pridobila na podlagi svojega članstva in prejšnjih rezervacij letov pri letalskem prevozniku Iberia v okviru programa te družbe za pogoste potnike. [...] (ni prevedeno) Če bi leta rezervirala v denarju, bi morala plačati 8677,90 EUR. Ustrezna leta sta bila na voljo po tej ceni.

Tožena stranka je leta 18. 1. 2021 odpovedala. Tožeča stranka je toženo stranko 18. 1. 2021 po elektronski pošti pozvala k vračilu koriščenih potovalnih milj in doplačila do 26. 1. 2021. [...] (ni prevedeno) Tožena stranka je vračilo tožeči stranki 26. 1. 2021 zavrnila in jo napotila na letalskega prevoznika Iberia. Tožeča stranka je nato 28. 1. 2021 [...] (ni prevedeno) toženo stranko pozvala k plačilu v višini 8677,90 EUR. Tožena stranka je 5. 2. 2021 plačilo ponovno zavrnila. Tožeča stranka je nato vložila tožbo zoper toženo stranko, v okviru katere med drugim zahteva plačilo v višini 8677,90 EUR.

II.

Predložitveno sodišče meni, da je za odločitev o obravnavanem sporu odločilno, kako je treba razlagati člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, saj ima tožeča stranka v razmerju do tožene stranke po temelju zahtevk iz člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, ker je tožena stranka kot dejanski letalski prevoznik odpovedala let, ki ga je tožeča stranka rezervirala v okviru enotne rezervacije in za katerega se v skladu s členom 3(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov uporablja Uredba o pravicah letalskih potnikov.

- 1) Predložitveno sodišče zato s **prvim vprašanjem** sprašuje, kako je treba člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov razlagati v primeru plačila vozovnic (tudi) s potovalnimi miljami. To razlago predložitveno sodišče potrebuje za razjasnitev vprašanja, ali je tožeča stranka v skladu z Uredbo o pravicah letalskih potnikov upravičena do vračila potovalnih milj ali do vračila v denarju.

V skladu s členom 8(1) Uredbe o pravicah letalskih potnikov lahko potniki v primeru, ko dejanski letalski prevoznik – tako kot v obravnavanem primeru – odpove let v smislu člena 5(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, za katerega se – kot v obravnavanem primeru – v skladu s členom 3(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov uporablja ta uredba, izbirajo med spremembo poti v njihov končni namembni kraj, prevozom na izhodiščno letališče ali, v skladu s prvo alineo točke (a), povračilom stroškov v roku sedmih dni na način iz člena 7(3) v višini polne cene vozovnice, po kateri je bila kupljena [...].

Predložitveno sodišče pa meni, da Uredba o pravicah letalskih potnikov ob upoštevanju njenega besedila, sistematike ter smisla in namena ni jasna in da do sedaj še ni bilo odločeno, ali potnik (v obravnavanem primeru: tožeča stranka) od dejanskega letalskega prevoznika, ki ni njegov sopogodbenuk, lahko zahteva oziroma celo mora zahtevati vračilo v potovalnih miljah, če je z njimi „plačal“ let.

Besedilo člena 8(1)(a) najprej očitno kaže na to, da mora biti vračilo za lete, rezervirane s koriščenjem potovalnih milj, vedno v denarju, saj je govora o stroških vozovnice in o *ceni*, po kateri je bila vozovnica *kupljena*. Vendar pa Uredba o pravicah letalskih potnikov kot pravilo izhaja iz plačila vozovnic v smislu člena 2(f) Uredbe o pravicah letalskih potnikov v denarju, na kar kaže tudi uvodna izjava 13 te uredbe. Na drugi strani bi se lahko pojem cene in stroškov vozovnic razumel tudi v širšem smislu protidajatve, ravno če gre za sklicevanje na vozovnico kot dokument, na katerem so v obravnavanem primeru navedene tudi točke Avios. Člen 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov poleg tega napotuje na člen 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, ki ureja podrobnosti plačila odškodnine po odpovedi leta, veliki zamudi ali zavrnitvi vkrcaja. Tam je določeno, da se odškodnina načelno izplača v gotovini, z bančnim nakazilom ali bančnimi čeki. Potnik pa lahko s „pisnim soglasjem“ vračilo zahteva tudi s potovalnim vavčerjem in/ali „drugimi storitvami“. Predložitveno sodišče meni, da pojem „druge storitve“ posledično vsekakor obsega tudi potovalne milje. Napotitev na člen 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov po mnenju predložitvenega sodišča v sistematičnem pogledu kaže na možnost potnika ali morebiti celo na njegovo (primarno) obveznost, da vračilo lahko zahteva le v potovalnih miljah, če je bil let s tem „plačan“. To bi ustrezalo cilju vračila iz člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov. Iz drugega stavka člena 3(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov dalje izhaja, da Uredba o pravicah letalskih potnikov hkrati pozna programe zvestega potnika, v okviru katerih se izdajajo potovalne milje, in da se Uredba o pravicah letalskih potnikov uporablja ravno za s tem kupljene vozovnice. Tudi to govori v prid možnosti vračila v potovalnih miljah. Pri razlagi se lahko navsezadnje tudi v obravnavanem primeru upoštevata prva in četrta uvodna izjava Uredbe o pravicah letalskih potnikov. Cilj Uredbe o pravicah letalskih potnikov je v skladu s tem visoka raven varstva potnikov. Če potnik v skladu s tem – kot v obravnavanem

primeru – izbere vračilo v potovalnih miljah, bi moral dejanski letalski prevoznik to izbiro upoštevati.

Povsem jasna pa ta razlaga ni, saj bi visoka raven varstva v povezavi z besedilom člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov lahko govorila tudi za vračilo v denarju, ravno tudi v primeru, kadar se potnik obrne na dejanskega letalskega prevoznika, s katerim vsaj on sam ni pogodbeno povezan. To bi lahko kazalo na to, da mora dejanski letalski prevoznik vračilo vedno opraviti v denarju (tako na primer sklep OLG Köln (višje deželno sodišče v Kölnu, Nemčija) z dne 26. julija 2017, 17 U 69/15 [...] (ni prevedeno)). Navedeno OLG Köln (višje deželno sodišče v Kölnu) je leta 2017 s predložitvenim sklepom z dne 26. julija 2017 Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanje, ki pa je bilo kasneje izbrisano iz vpisnika Sodišča.

- 2) Če bo iz razlage Sodišča izhajalo, da potnik od dejanskega letalskega prevoznika lahko prejme vračilo v potovalnih miljah oziroma da je celo zavezan, da lahko vračilo zahteva (le) v potovalnih miljah, če je vozovnico od svojega sopogodbenika kupil na ta način, predložitveno sodišče meni, da se nato postavlja odločilno naslednje in za ta namen postavljeno **drugo vprašanje**, ali Uredba o pravicah letalskih potnikov nasprotuje nacionalni določbi, v skladu s katero lahko upnik (v obravnavanem primeru: potnik) zaradi neizpolnitve obveznosti iz pogodbenega ali zakonskega obligacijskega razmerja (v obravnavnem primeru: v okviru Uredbe o pravicah letalskih potnikov) zahteva odškodnino namesto izpolnitve, ki ni bila opravljena (člen 280(1) in (3) v povezavi s členoma 281 in 283 Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, v nadaljevanju: BGB)), ne glede na vprašanje, ali izpolnitev s strani dejanskega letalskega prevoznika ni možna, kar zatrjuje tožena stranka, ali da dejanski letalski prevoznik kljub pozivu vračila v potovalnih miljah na izvrši.

Proti temu, da zadevna uredba nasprotuje nacionalni določbi, najprej govori, da Uredba o pravicah letalskih potnikov na svojem področju uporabe ureja le minimalne pravice (sodba Sodišča z dne 13. oktobra 2011, C-83/10 [...] (ni prevedeno), Aurora Sousa Rodriguez in drugi/Air France SA) in pomeni samostojno ureditev, ki ne izključuje nacionalnih določb. Tudi uvodna izjava 22 postopke nacionalne zakonodaje izrecno dopušča poleg določitve ustreznega organa za uveljavljanje pravic. V to smer gre tudi člen 12(1), prvi stavek, Uredbe o pravicah letalskih potnikov, v skladu s katerim ta uredba ne posega v pravice potnika do dodatne odškodnine (tako tudi BGH (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), NJW-RR 2010, 1641).

Če bi Uredba o pravicah letalskih potnikov nasprotovala nacionalni določbi, bi bilo v obravnavanem primeru treba tožbo zavrniti. V nasprotnem primeru bi bilo treba v skladu z nacionalnimi določbami na področju povrnitve škode presoditi, kakšno škodo je potnik utrpel zaradi neizpolnitve vračila v potovalnih miljah.

- 3) Če pa bo Sodišče nasprotno – proti pričakovanju – člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe o pravicah letalskih potnikov v okviru prvega vprašanja za predhodno odločanje razlagalo tako, da lahko potnik od dejanskega letalskega prevoznika vedno zahteva ali celo mora zahtevati stroške vozovnice v denarju, tudi če je let pri svojem sopogodbenu „plačal“ z (delnim) koriščenjem potovalnih milj, se po mnenju predložitvenega sodišča – v tem primeru – postavlja **tretje vprašanje**, kako se izračuna vrednost potovalnih milj in s tem višina vračila. Odgovor na to vprašanje je (znova) odvisen od tega, kako je treba razlagati pojma stroškov vozovnice in cene v smislu člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov.
- (1) Ena možnost bi bila, da bi se v skladu s pravnim stališčem tožene stranke ugotovila dejanska tržna vrednost potovalnih milj in da bi bilo to izhodišče za določitev vrednosti stroškov vozovnice v smislu člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, po kateri bi potnik lahko ponovno pridobil deloma koriščene potovalne milje, pod pogojem, da obstaja možnost nakupa potovalnih milj.

Po mnenju predložitvenega sodišča za to razlago govori, da se potnika, podobno kot pri vračilu stroškov vozovnice v denarju, če je lete plačal v denarju, na koncu v premoženjskem smislu postavi v tak položaj, v kakršnem je bil pred rezervacijo letov (negativni interes). To je, kot je bilo navedeno, ravno v razmejitvi do odškodnin, smisel in namen člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov.

Rezultat te razlage bi bil, da bi v obravnavanem primeru tožeča stranka pri možnem nakupu točk Avios pri letalskem prevozniku Iberia, ki ga zatrjuje tožena stranka, po „ceni“ ene točke Avios v višini od približno 0,018 EUR do 0,0187 EUR dobila povrnjen znesek v višini od 1363,50 EUR do 1416,53 EUR.

- (2) Dalje bi bilo v okviru razlage možno, da bi se vrednost potovalnih milj s pomočjo pravne ideje iz (nacionalnih) določb na področju povrnitve škode v smislu člena 249 in naslednjih BGB določila v višini, enaki tisti, ki bi obstajala, če bi potnik brez koriščenja potovalnih milj rezerviral ustrezní prevoz ali spremembo poti v končni namembni kraj pod primerljivimi pogoji takoj, ko je mogoče, ali pozneje, ko potniku ustreza, pod pogojem, da bi bili na voljo prosti sedeži (pozitivni interes). Potnik bi bil s tem v okviru vračila stroškov vozovnice postavljen v položaj, kot da dejanski letalski prevoznik leta ne bi odpovedal.

Proti tej razlagi pa govori, da v členu 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov poleg vračila ravno ni določen odškodninski zahtevk. Smisel in namen člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov je ob upoštevanju uvodne izjave 13 Uredbe o pravicah letalskih potnikov ta, da potnik prejme povračilo za ceno vozovnice. Za to govori tudi, da potnik ravno izrecno ni

izbral spremembe poti v smislu člena 8(1)(b) Uredbe o pravicah letalskih potnikov, torej da si prevoza v končni namembni kraj ne želi več.

Po drugi strani pa je že odpoved leta kršitev pravic potnika iz Uredbe o pravicah letalskih potnikov in Sodišče je pri kršitvi obveznosti iz člena 9(1) Uredbe o pravicah letalskih potnikov že odločilo, da potnik od dejanskega letalskega prevoznika v primeru neizpolnitve obveznosti glede oskrbe lahko zahteva nadomestilo zneska, ki ga je potrošil namesto dejanskega letalskega prevoznika (sodba Sodišča z dne 31. januarja 2013, C-12/11 [...] (ni prevedeno), Denise McDonagh/Ryanair Ltd.). Poleg tega v nacionalni sodni praksi in teoriji poteka nadvse kontroverzna razprava glede tega, ali iz člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov neposredno izhaja ali ne izhaja pravica potnika do povračila potrošenih stroškov za nadomestni prevoz [...] (ni prevedeno).

Ta razlaga bi v obravnavanem primeru vodila do tega, da bi tožeča stranka od tožene stranke lahko zahtevala vračilo v višini 8677,90 EUR.

- (3) Lahko bi se tudi zastopalo stališče, da potovalne milje sploh nimajo „vrednosti“. Ob upoštevanju besedila člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov bi se to lahko utemeljilo s tem, da potnik s koriščenjem razpoložljivih in „zasluženih“ potovalnih milj, ki jih je pridobil zgolj zaradi predhodnih rezervacij letov, ravno sploh ni plačal nobene cene za vozovnico in mu zaradi tega tudi ni potrebno ničesar vrniti.

Proti temu pa govori, da je zakonodajalec Unije – kot je bilo prikazano – uporabo Uredbe o pravicah letalskih potnikov ravno razširil na položaje in potrjene rezervacije oziroma vozovnice, ki jih je dejanski letalski prevoznik izdal v okviru programov zvestega potnika (člen 3(3), drugi stavek, Uredbe o pravicah letalskih potnikov). Iz Uredbe o pravicah letalskih potnikov po mnenju predložitvenega sodišča torej jasno izhaja, da je potnik za tako prejete vozovnice vsekakor prej opravil protidajatev v korist svojega sopogodbenika.

Ta razlaga pa bi vendarle vodila do tega, da bi tožeča stranka v obravnavanem primeru prejela le vračilo v višini 363,90 EUR oziroma bi ji bil ta znesek priznan s sodbo.

- (4) Še ena možnost izračuna vračila stroškov vozovnice v gotovini ob predhodnem koriščenju potovalnih milj bi bila ta, da bi se potniku v denarju vrnil znesek, ki bi ga ta potreboval, da bi v razmerju do svojega sopogodbenika – v tem primeru: letalskega prevoznika Iberia – ponovno z rezervacijo letov prejel ustrezno število potovalnih milj. Predložitveno sodišče pa meni, da bi ta razlaga na koncu pripeljala do prekomernega nadomestila, ki ne bi več ustrezalo smislu in namenu člena 8(1)(a) Uredbe o pravicah letalskih potnikov in uvodne izjave 13 Uredbe o pravicah letalskih

potnikov, saj bi potnik s povračilom dejansko prejel brezplačne lete oziroma celo nadaljnje lete na stroške dejanskega letalskega prevoznika.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT